

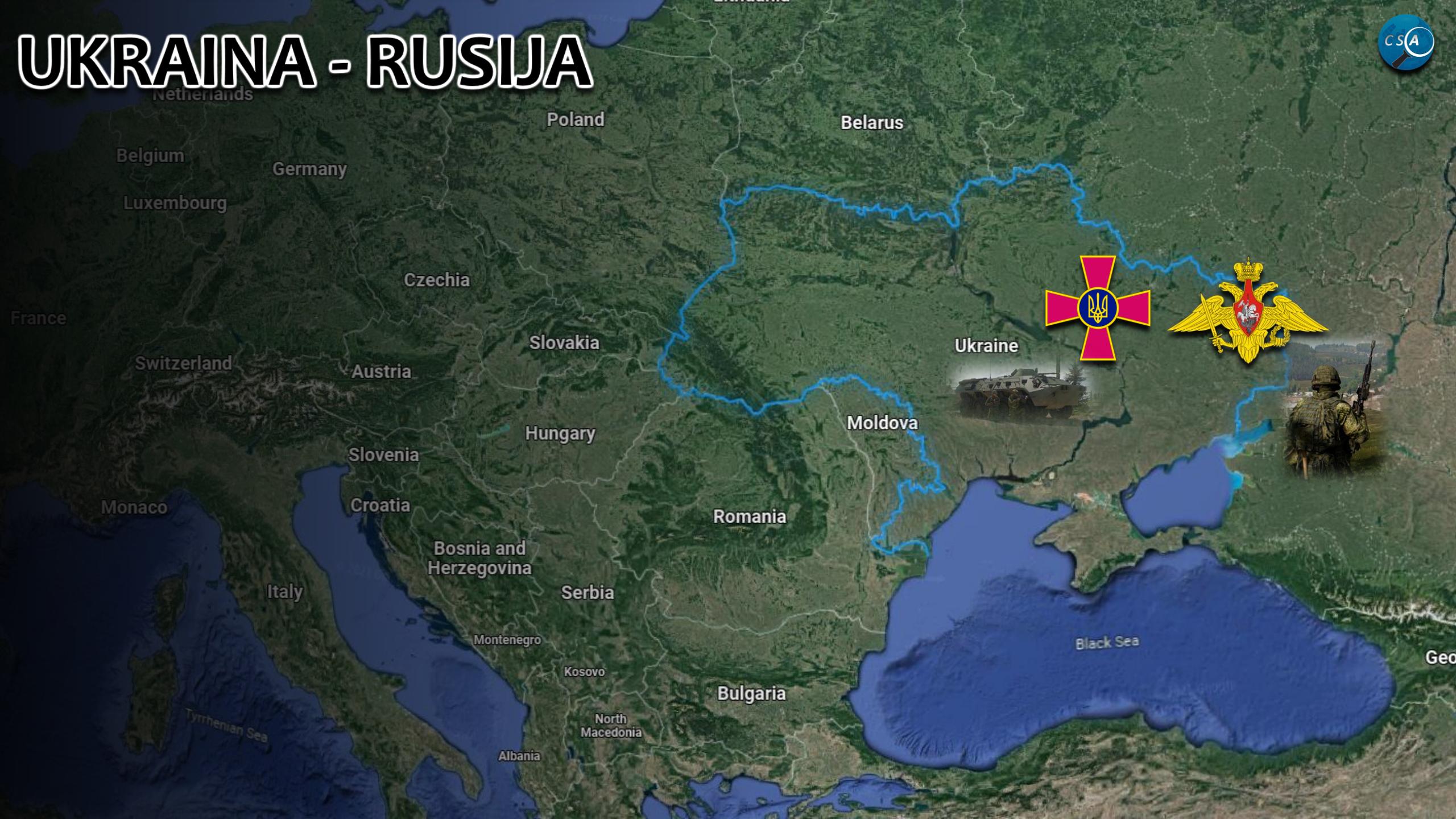
CENTAR ZA STRATEŠKU ANALIZU

MAPA GLOBALIH KONFLIKATA

2021

UKRAINA - RUSIJA

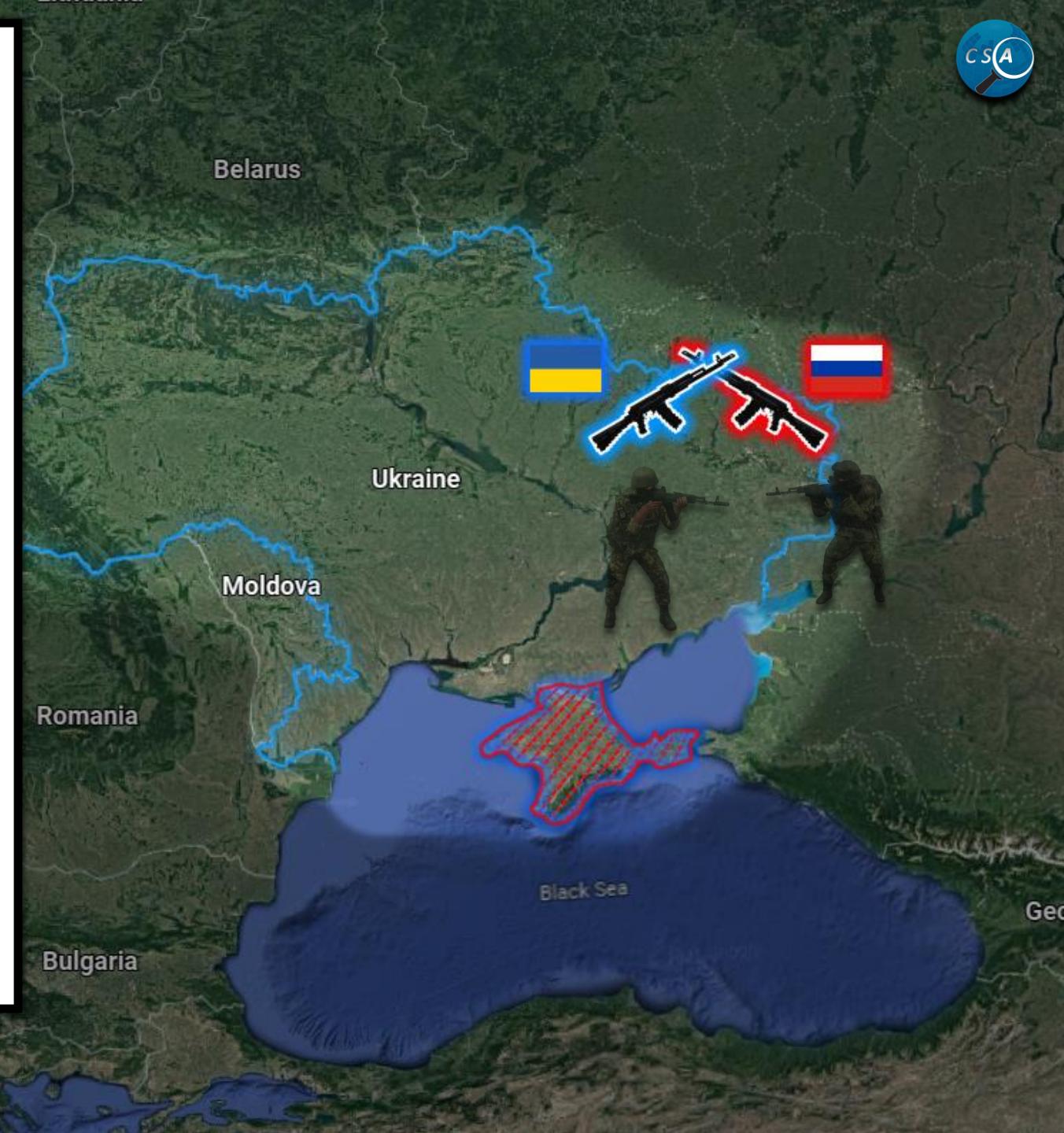
Ukrajina - Rusija

Oružani konflikt

Do sada je Rusija okupirala Krim, i daje aktivnu podršku pobunjenicima na istoku Ukrajine.

2021. godina obeležena je najvećom ruskom vojnom vežbom u zadnjih 40 godina „Zapad 21“. Ovakva vežba je ocenjena kao pripremna aktivnost za pokretanje i razmeštanje trupa u pograničnim ukrajinskim zonama. Za sada se govori o preko 100.000 ruskih trupa. Rusija broji ukupno 800.000 trupa, dok Ukrajina broji oko 400.000 veterena. U svrhu odvraćanja Ukrajini su isporučeni anti-tenkovski raketni lanseri Javelin sa municijom, Ukrajina je nabavila 6 Barjaktir dronova TB 2 u vrednosti od 69 miliona dolara.

SAD su pomogle Ukrajinu sa 2.5 milijardi dolara, odnosno 88 tona municije, preko 30 Javleina i 180 raket za Javelin. Američki kongres je odobrio novih 300 miliona dolara. Amerika sa saveznicima ulaže diplomatske napore kako bi se postigla deeskalacija tenzija.

Sirija konflikt

Sirija

Mirni ustanak protiv sirijskog predsednika Bašara Asada, rezultovao je desetogodišnjim građanskim ratom. Više od 300.000 mrtvih je zabeleženo do sada, dok pojedini izvori govore čak o pola miliona mrtvih, i na milione raseljenih. Rusija koja daje aktivnu podršku sirijskom režimu, poseduje vojnu mornaričku bazu Tartus na period od 49 godina bez naknade. Kao i vazdušnu vojnu bazu Hmeimim. Pored ruske vojske u Siriji su razmeštene i ruske plaćeničke trupe u okviru „Vagner grupe“ koje se nalaze pod ozbiljnim optužbama za ratne zločine.

U ovom konfliktu pored pro vladinih snaga i Ruske Federacije učestvuje i Iran. Svoje prisustvo Iran održava kroz stotinak vojnika, uglavnom revolucionarne islamske garde, kao i terorističkih organizacija.

Sirija

SAD, Velika Britanija i Francuska su u početku davale umerenu i ograničenu podršku pro-demokratskim pobunjeničkim organizacijama u borbi sa Islamskom državom. Ova podrška je bila upućena Sirijskim demokratskim sangama.

Turska je glavni podržavalac protivnika režima, ali svoje aktivnosti bazira dominantno na obračun sa kurdskim milicijama.

Izrael je tokom 2021.

Godine u više navrata vršio napade avijacijom na skladišta municije i drugu terorističku infrastrukturu i organizacije koje su u bliskoj vezi sa režimom Bašara Al Aasada.

Bašara Al Aasada.

NAGORNO-KARABAH

Armenia

Azerbaijan

NAGORNO-KARABAH

Teritorija pretežno nastanjena Jermenima našla se i 2020. pod agresijom Azerbejdžana. Sukob sa velikim brojem žrtava na obe strane, ostao je kao otvoren sukob i 2021. godine. Nakon sukoba 2020. godine postignut je krhki mir uz posredstvo Ruske Federacije. Rusko posredovanje nije obezbedilo trajan mir, ratni zarobljenici nisu u potpunosti razmenjeni, na stotine Jermenja je u zarobljeništvu. Karakteristika ovog sukoba je još jedno vojno razmeštanje Rusa na nekadašnje prostore SSSR-a. Perspektiva konflikta je vrlo neizvesna, a bezbednosna situacija nepovoljna, veliki rizik od izbijanja ponovnog sukoba. Jermenija je članica ODKB-a, a Rusija ima vojnu bazu u Jermeniji.

Jemenski gradanski rat

Jemenski građanski rat

Jemenski građanski rat se nastavio 2021. godine. Do sada je poginulo 377.000 ljudi u direktnim borbama i indirektnim gubitcima. 70% čine deca ispod 5 godina, što ovaj sukob čini jednim od najtragičnijih u Svetu. 60% pogibija čine tkz.indirektni gubitci, dok ostale čine pogibije u prvim redovima. Sukob traje od 2014. godine kada su hutski pobunjenici zauzeli severni deo zemlje. U martu 2015. uključila arapska koalicija predvođena Saudijskom Arabijom sa ciljem da povrati pređašnju vlast. Od tada do sada dinamika je bila poprilično promenljiva. Jemenske Hute podržava zvanični Iran, što se odražava kroz podršku u sofisticiranoj tehnici, raketama dugog dometa i dronovima. Procena troškova ovog civilnog rata je preko 30 milijardi američkih dolara.

Izraelsko-Palestinski konflikt

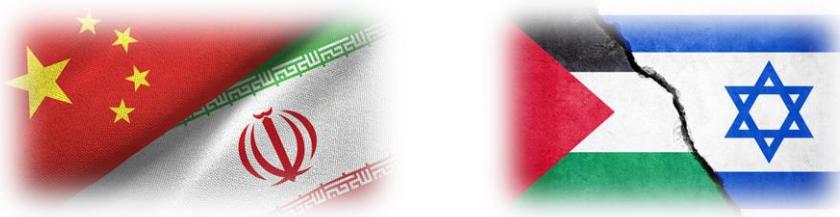

Izraelsko-Palestinski konflikt

Ovaj konflikt je obeležio 2021. godinu kada je teroristička grupa Hamas iz pojasa Gaze započela raketiranje izraelskih gradova i naselja.

Pored više od 4000 raketa koje su sinhronizovano lansirane iz civilnih objekata u pojusu Gaze, slate su i improvizovane eksplozivne naprave putem balona, improvizovane eksplozivne naprave su često imale oblik dečijih igračaka. Velika količina lansiranih raketa nastojala je da poremeti izraelski pvo sistem „Gvozdenu kupolu“. Pored upotrebe iransko razvijene rakete Badr-3, pojedini analitičari i vojni komentatori su ukazivali i na prisustvo kineskih razvojnih komponenata, pa čak i raketa.

Kinesko-Iranske veze još nisu rasvetljene do kraja, a odnose na kršenje sankcija na nabavku iranskih naftnih derivata i šta Iran dobija za uzvrat.

Turkmenistan

Gradanski rat u Avganistenu

Građanski rat u Avganistanu

Nakon povlačenja Amerikanaca u septembru 2021. Godine. Pitanje bezbednosnog vakuma u Avganistanu je ostalo otvoreno. Nakon 20 godina, 104 milijarde dolara pomoći i 111.000 poginulih (od 2009), poslednji američki vojnik se povukao. Ova politička odluka je ostavila nagađanja da li Amerika treba da bude globalni „policajac“ ili da štiti svoje interese, a da oni koji su u okruženju Avganistana treba da podele bezbednosni rizik. Avganistan više ne predstavlja terorističko utočište iz kog se može ugrožavati svetska bezbednost. Ono što sada karakteriše Avganistan jeste povratak Talibana i sa njima povezanih organizacija na vlast, dok sa druge strane ostao je ne mali broj njihovih suparnika koncentrisanih u Panjširskoj dolini. U Avganistanu deluju u celije Al-Kaide i ISIS-a(Islamska država Korosana), terorističke pretnje u Avganistanu su imantne kao i uzajamna rivalstva ovih organizacija. Pored diplomatskih veza koje su Talibani uspostavili sa Kinom i Rusijom, za sada ni jedna velika sila ne želi ili se ne usudjuje da ispunи vakuum koji su ostavili Amerikanci.

Gradanski rat u Libiji

Algeria

Mediterranean Sea

Jo

Israel

Egypt

Libya

Građanski rat u Libiji

Građanski rat u Libija besni od 2011. vakuum su ispunili islamski militanti koji su Septembra 2012. napali američki konzulat, od tada je došlo do širenja Islamske države u Libiji. Od 2014. godine general Kalifa Haftar je pokrenuo operaciju „Dostojanstvo“. Do 2021. godine Libijom su špartale tribalne, regionalne, političke i religijske grupacije. Svaka je proglašavala i kreirala „vladine“ institucije. Građanski rat u Libiji je raselio 217.000 ljudi, i 1.3. miliona ljudi je u permanentnoj potrebi za humanitarnom pomoći. U Libiji jugo-istočni deo kontroliše Libijska nacionalna Armija(LNA), predvođena Haftarom. LNA je podržana od strane Rusije. Ruski interes se ogleda u kontroli 4. po redu rezervi gasa i nafte na afričkom kontinentu. 2000 ruskih Vagner placenika je raspoređeno da zaštiti kontrolu nad ovim emergentima. Moskva je 2020. godine poslala i jurišne avione kao vazdušnu podršku Vagneru.

Prisustvo Turske se ogleda u kontroli energenata. Ankara nastoji da obnovi ugovore koje je imala sa Gadafijem. Turska je razmeštala militante iz Sirije. Značajnije islamskih grupacija su Al-Kaida, Ansar al-Sharia i Islamska država.

Vlada nacionalnog spaša Libije funkcioniše u teškim i nikakvima uslovima, i ako je imala podršku NATO-a i Saveta Bezbednosti OUN kroz operaciju „Odisejeva zora“.

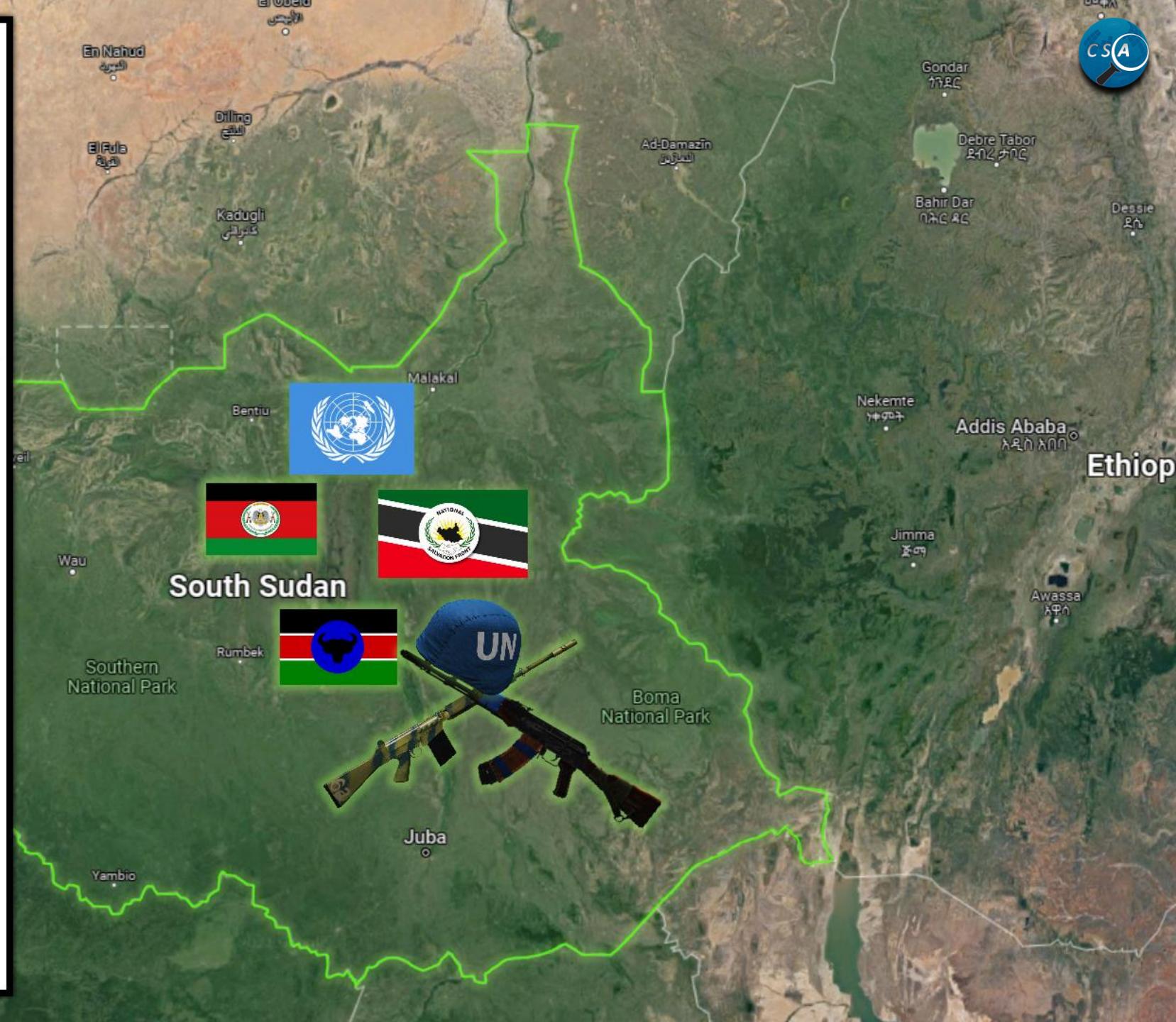
Gradanski rat u Južnom Sudanu

Građanski rat u Južnom Sudanu

Od 2013. Život je izgubilo 400.000 ljudi, 2 miliona izbeglica. Prisutno je 19.174 osoblja UN. Radi se o jednom od najbrutalnijih sukoba u kojem stradaju civili. Više od 7 miliona ljudi se nalazi u gladi.

Formacije koje deluju su pobunjenički Nacionalni front spaša, uz dva lidera Kiira i Mačara. Najveći rizik ovog ratišta je glad.

Gradanski rat u Etiopiji

Građanski rat u Etiopiji

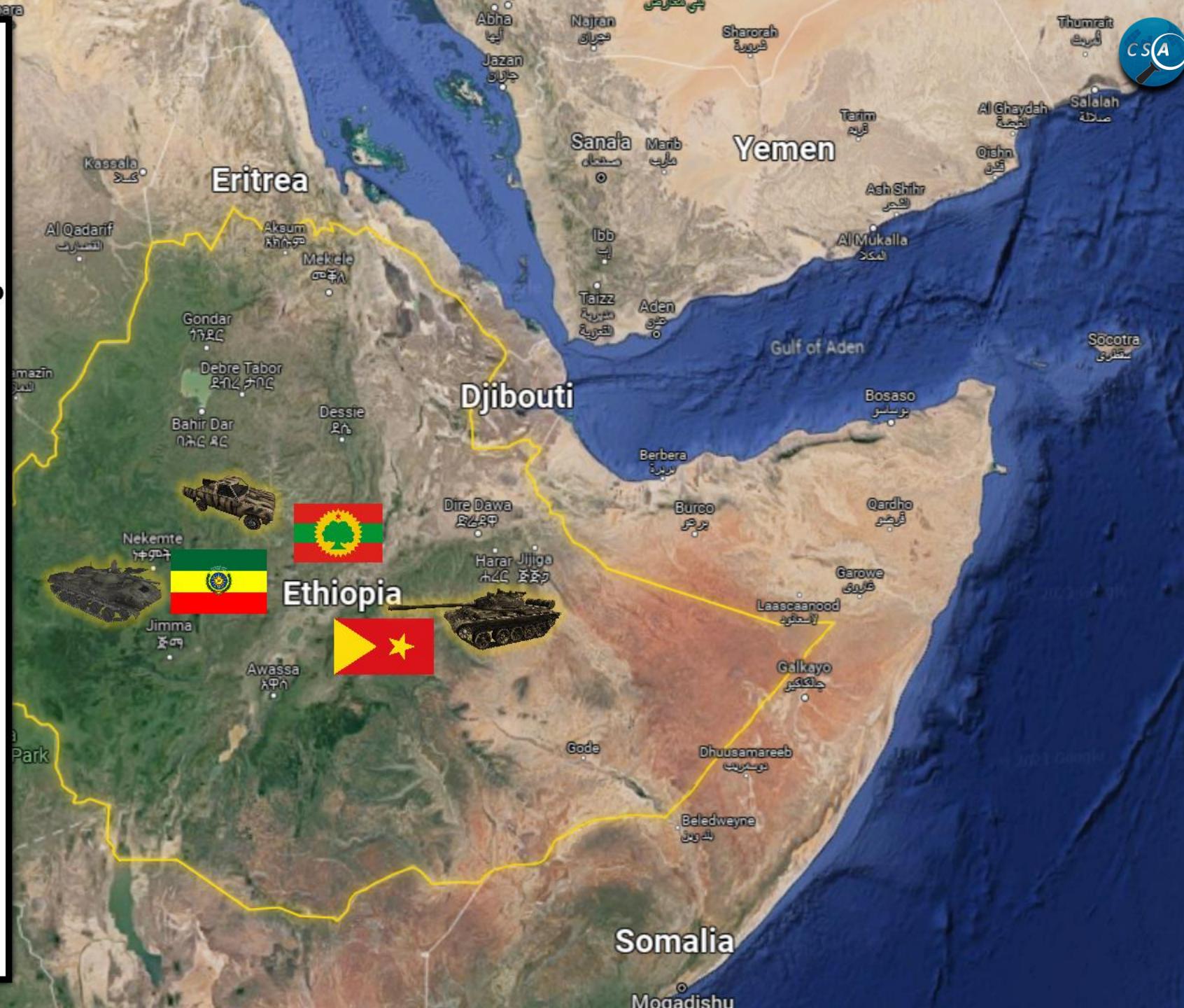
Akteri konflikta Tigrajski front za oslobođenje naroda i Etiopske vladine snage. Za godinu dana konflikt je odneo desetine hiljada mrtvih, i iz domova isterao 2 miliona. Građanski rat je eskalirao u zadnjim nedeljama 2021. godine.

Tigrajske snage su nadomak Adis Abebe, zemlja je ušla u vanredno stanje, pozvano je na opštu mobilizaciju građanstva. Linija fronta se menja neprirodnom brzinom, položaji se zaposedaju i napuštaju na dnevnom nivou.

Što veoma podseća na građanski rat kada su Komuništi izveli puč.

Oslobodilačka vojska Ormo je udružila snage sa Tigrajskim snagama.

Ovaj sukob karakterše poziv UN za istrage masakara. Krvoproljeće je svojstven karakter etiopskih sukoba.

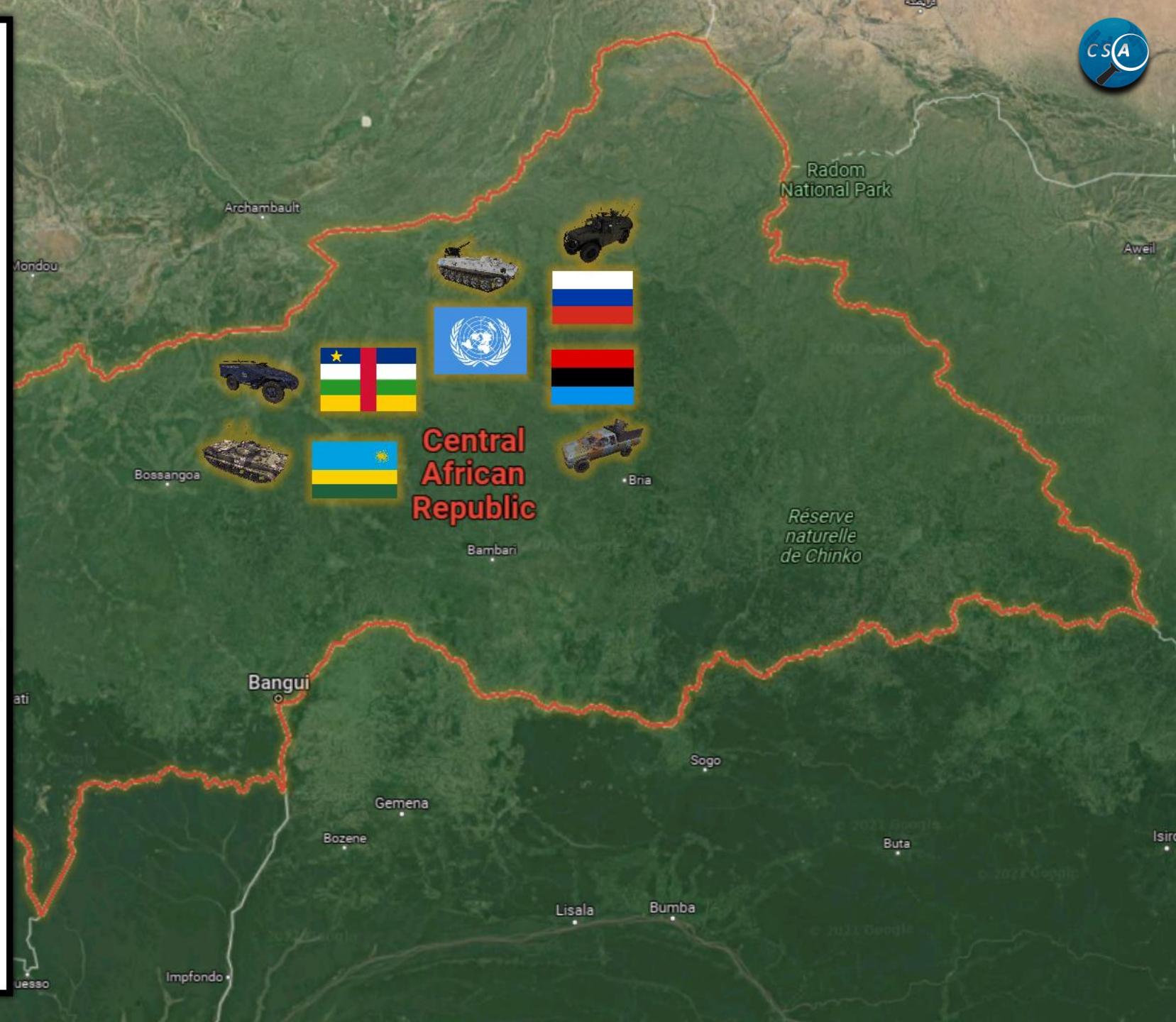

Sukobi u Centralno Afričkoj Republici

Sukobi u Centralno Afričkoj Republici

Sukob u Centralno Afričkoj Republici je raselio 580.000 ljudi. UN su rasporedile 14.000 osoblja. Ono što karakteriše ovaj sukob. Sukob je na religijskoj osnovi između Muslimana i Hrišćana, ali i između sebe. Ovaj konflikt se odvija uz prisustvo trupa Ruske Federacije, za koje su vezana nepočinstva i zločini koji se pripisuju Wagner grupi. Prema izveštaju UN zločini instruktora iz Vagnera su jednaki zločinima pobunjenika. Raspoređeni su mirotvorci Afričke unije, ali i Francuske. Za ovaj sukob je karakteristično sejanje ilegalnih minskih polja. Motivi za Rusko mešanje se mogu pronaći u cilju kontrole prirodnih i mineralnih bogatstava.

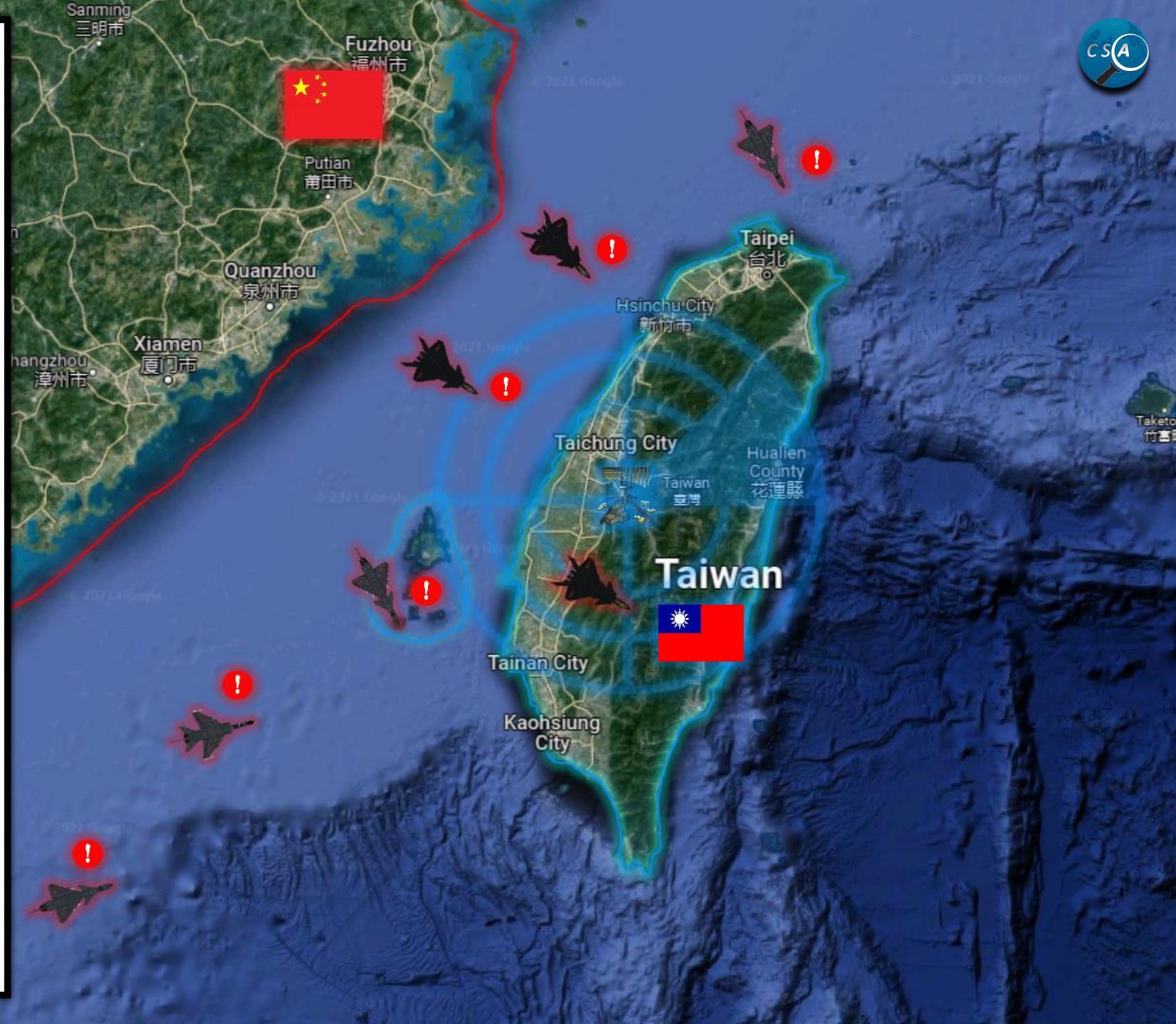

Žarište na Tajvanu

Žarište na Tajvanu

Nestabilnost u tajvanskom moreuzu se kretala na ivici oružanog incidenta. Ratna retorika zvaničnog Pekinga je dodatno zaoštrena tokom 2021. godine, sve češće sa najviših adresa je saopštavana mogućnost oružanog pripajanja Tajvana od strane NR Kine. Ovo demokratsko ostrvo nije bilo pod većom pretnjom u zadnjih 40 godina. Zabeležen je rekordan broj kineskih vojnih aviona koji su narušavali zonu vazdušne kontrole Tajvana. Ovakve provokacije mogu dovesti do tragedija koje mogu postati okidač za oružani sukob. Tajvan kao primer uspešne demokratije suočen je sa propagandnim i vojnim uznevimiravanjem, što je dodatno podiglo zabrinutost kod kineskih demokratskih suseda, koji uveliko vrše rekonfiguracije vojnih budžeta. SAD principejno drže Tajvan za crvenu liniju prema Pekingu. Tenzije oko Tajvana su povezane sa sve agresivnjom kineskom regionalnom i globalnom politikom. Procene su da će Tajvan opstati, onoliko koliko Zapadni blok bude bio odlučan da principijelno zaštititi demokratsko ostrvo. Trka u naoružanju je otpočela u ovom regionu, iz tog razloga ovo klasifikujemo u latentni konflikt.

Zapadni Balkan

Zapadni Balkan

20 godina od završetka oružanih konfliktata na Zapadnom Balkanu. Ovaj region se nalazi u latentnom konfliktu, i snažnom retoričkom sukobu. Odsustvo zajedničke vizije budućnosti u Bosni i Hercegovini, kao i bezbednosna dilema po pitanju članstva u NATO.

Članstvo u NATO-u se ne percipira sa jednakih pozicija od svih aktera. Pitanje članstva u NATO-u je više pitanje emocija, nego racionalnih političkih, ekonomskih i bezbednosnih izbora. Zaoštreni etnocentrični nastupi, mogu paralisati funkcionalnost BiH, stopirati napredak ka evroatlantskim integracijama. Mogućnost otvorenog sukoba je malo verovatna zbog prisustva međunarodnih snaga, ali i aktivne diplomatijske Amerike i EU.

Kada govorimo o Srbiji, 2021. godinu je obeležila kriza koju sa sobom nosi zamrznut konflikt na Kosovu. Serijal političkih kriza je pretio da preraste u bezbednosnu krizu.

Na Zapadnom Balkanu je izražen hibridni uticaj Ruske Federacije koja nastoji da eksplotiše regionalne, istorijske, kulturne, religiozne i nacionalne protivurečnosti u cilju kreiranja dugoročne krize sa ciljem sprečavanja evroatlantskih integracija regiona u celini. Snažan plasman aktivnih mera dodatno antagonizuje još uvek rovit region, i održava ga u stanju napetosti.

Kada se govori u ulozi globalnih aktera, važno je napomenuti da nemaju svi akteri istu viziju regiona. Zapadni politički blok teži celokupnoj integraciji regiona u jedinstveni koncept, dok sa druge strane Rusija nastoji da region zadrži kao neintegrisanu zonu svog uticaja. Pregled svih obrađenih konflikata nam pokazuje da 80% njih se odvija na Azijском и Afričком континенту, и на територијама које нису чланице NATO и EU.

U pogledu kineskog uticaja, pored plasmana kredita, u 2021. години, Кина је узела активну спољнополитичку улогу у региону. Ова улога се јавља на гласању поводом Високог представника за БиХ, где се придружила ставовима Русије, гласала упротив усталеженој практици.

Док са друге стране ова активност није спречила функционисање и рад Високог представника.

Оваква активност показује намере Кине да овај простор користи за свој сукоб са Западом.

Одсутво усаглашености са спољном политиком ЕУ, као и гласање у UN у корист Кине и Русије својствено је државама које нису чланице NATO.

Западни Балкан се налази пред избором да ли ће бити Отворени Балкан или прокси територија за укрштање интереса великих сила.

**Mapa sa pregledom konflikata je
nastala na osnovu prikupljanja
podataka iz javnih izvora**